

Studentska inicijativa SONG – song2010unizg@gmail.com

Klub studenata Filozofskog fakulteta, Ivana Lučića 3, Zagreb, ksff@ffzg.hr

Klub studenata antropologije „Anthropos“, Ivana Lučića 3, Zagreb, anthropos.ksaa@gmail.com

Izorno povjerenstvo Sveučilišta u Zagrebu za provođenje studentskih izbora
Povjerenstvo za prigovore Sveučilišta u Zagrebu za studentske izbore
Sveučilište u Zagrebu
Trg maršala Tita 14
HR-10000 Zagreb

Na temelju članka 15. Zakona o studentskom zboru i drugim studentskim organizacijama (u daljnjem tekstu: Zakon) te članka 19. Pravilnika o izborima za Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu i studentske zborove njegovih sastavnica (u daljnjem tekstu: Pravilnika) ulažemo

PRIGOVOR

na rezultate izbora za Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu. Studenti okupljeni oko inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) nadgledali su izbore za Studentski zbor Sveučilišta na većini sastavnica Sveučilišta. Pritom je uočeno iznimno mnogo nepravilnosti zbog kojih je bjelodano da su izbori protekli nedemokratski, netransparentno i u potpunom kaosu te da ne postoji osnova po kojoj bi se rezultati izbora mogli proglasiti valjanima.

Radi lakšeg pregleda prigovore donosimo u dvije kategorije – prva je općenita i odnosi se na nepravilnosti na nivou cijelog Sveučilišta, a druga je partikularna i odnosi se na nepravilnosti zabilježene tijekom provođenja izbora za Studentski zbor Sveučilišta na pojedinim sastavnicama. Napominjemo također da ovdje nismo naveli sve nepravilnosti koje su promatrači zabilježili, nego samo one koje su ocijenjene kao gruba kršenja izbornog procesa, odnosno one koje izravno utječu na transparentnost i ishod izbora.

OPĆENITE PRIMJEDBE:

1. Neizdavanje dopusnica za nadgledanje izbora pravovremeno prijavljenim promatračima

Opis događaja: Studenti okupljeni oko inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje), podržani od cijelog niza udruga, još su 27. travnja 2010. podnijeli zahtjev Izbornom povjerenstvu Sveučilišta za nadgledanje izbora na Sveučilištu, kako je to i predviđeno odredbama čl. 21. Pravilnika. Međutim, iako je to odredbama tog članka bilo dužno, Izorno povjerenstvo Sveučilišta o zahtjevu se nije očitovalo i tim je propustom izravno i u velikoj mjeri utjecalo na netransparentnost izbora provedenih na Sveučilištu. Kao posljedica tog propusta, promatrači iz inicijative SONG bili su na gotovo svim biračkim mjestima na koja su došli onemogućeni u nadgledanju izbora, često i uz krajnje nedemokratske i u svakom slučaju neakademske prijetnje zaštitarima i fizičkim odstranjivanjem iz blizine biračkih mjesta. Tim nedopustivim propustom anulirana je dobra volja oko 150 volontera koji su odlučili uložiti svoje vrijeme i energiju u pokušaj osiguravanja transparentnih i poštenih izbora za Studentski zbor na Sveučilištu u Zagrebu.

Obrazloženje: Neočitovanjem o zahtjevu promatrača za nadgledanje izbora Izorno povjerenstvo Sveučilišta je prekršilo čl. 15. Zakona te čl. 21. Pravilnika i time izravno utjecalo na osiguranje transparentnosti izbora, što spada pod ozbiljna kršenja izbornog postupka, te uzrokovalo cijeli niz ostalih nepravilnosti na većem broju sastavnica. Izbori na kojima se uskraćuje mogućnost promatranja ne mogu se smatrati demokratskima te zbog toga tražimo ponišćavanje kompletnih izbora za Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu.

2. Neovlašteno tumačenje izbornih propisa od strane zaposlenika Sveučilišta

Opis događaja: Nakon što su saznali za propust Izbornog povjerenstva Sveučilišta koje im nije pravovremeno izdalo akreditacije, promatrači SONG-a obratili su se za pomoć Sveučilištu koje je putem Lucije Barjašić, stručne suradnice u Rektoratu Sveučilišta, izbornim povjerenstvima sastavnica prenijelo tumačenje Pravilnika po kojemu je zahtjev SONG-a za promatranje izbora na Sveučilištu bio adresiran na krivu adresu, odnosno trebao biti upućen izbornom povjerenstvu sastavnice, a ne Sveučilišta.

Takvo tumačenje Pravilnika smatramo potpuno neprihvatljivim iz više razloga. Prije svega, o zahtjevu za nadgledanje izbora uopće se nije očitovalo tijelo kojemu je taj zahtjev upućen – Izorno povjerenstvo Sveučilišta. Osim toga, Pravilnik je dokument koji je donio Studentski zbor Sveučilišta i stoga je Studentski zbor Sveučilišta jedina mjerodavna instanca za njegovo tumačenje, kao što to nalažu temeljni pravni principi.

Naposljetku, navedeno tumačenje u direktnoj je suprotnosti s formulacijama koje **eksplicitno** stoje u Pravilniku. Naime, čl. 7. st. 1. Pravilnika navodi:

„Izorno povjerenstvo osniva se na Sveučilištu radi provedbe izbora za Studentski zbor Sveučilišta, a na sastavnici radi provođenja izbora za studentske zborove sastavnica.“

Navedeno odmah definira isključivu nadležnost Izbornog povjerenstva Sveučilišta za provedbu izbora na razini Sveučilišta.

Posljedično, čl. 21. st. 1:

*“Svi studenti, studentske organizacije, čelnici sastavnica ili od njih ovlaštene osobe mogu promatrati izbore uz prethodnu **najavu odgovarajućem Izbornom povjerenstvu koje o tome izdaje potvrdu najkasnije 5 radnih dana prije dana održavanja izbora.** Kandidati, osim kad glasuju, ne smiju biti nazočni na biračkom mjestu. Izorno povjerenstvo će odobriti promatranje ako tražitelj dokaže opravdani interes za promatranje izbora te ukoliko ne postoje okolnosti iz kojih se može sumnjati da će narušavati red ili na drugi način ometati izbore. Promatraču se izdaje potvrda o statusu promatrača.“*

izravno upućuje na odgovarajuće izorno povjerenstvo, koje je u prethodno citiranom čl. 7 eksplicitno definirano kao povjerenstvo na razini Sveučilišta.

O slučaju bilo kakvih nejasnoća o preklapanju nadležnosti povjerenstava na razini Sveučilišta i razini sastavnice jasno se odredio čl. 8. Pravilnika, koji navodi da je povjerenstvo na razini Sveučilišta nadređeno povjerenstvima na sastavnicama:

„Izorno povjerenstvo Sveučilišta:

- 1. prima candidature i odlučuje o njima sukladno članku 6. ovih Pravila;*
- 2. nadgledaju rad biračkih odbora u provođenju izbora za Studentski zbor Sveučilišta i daju im obvezujuće naloge radi zakonitog provođenja izbora. **U slučaju kada je nalog suprotan nalogu izbornog povjerenstva sastavnice, tijela za provođenje izbora postupiti će po nalogu Izbornog povjerenstva Sveučilišta te***

3. po provedenim izborima na sastavnicama prikupljaju izborni materijal sa sastavnica (glasačke listiće, popis birača s naznakom studenata koji su pristupili glasovanju i zapisnik s rezultatima izbora za Studentski zbor Sveučilišta) i utvrđuju ukupne rezultate izbora zbrajajući glasove postignute na sastavnicama.“

Obrazloženje: Sve prije navedeno jasno ukazuje da je intencija i izriječka Pravilnika u potpunoj suprotnosti s interpretacijom ponuđenom od strane Sveučilišta, prema kojoj bi pojedinac ili udruga zainteresirana za promatranje izbora na razini Sveučilišta trebala tražiti 33 različite dozvole za svaku sastavnicu. Takvo tumačenje smatramo toliko nespojivim s temeljnim demokratskim vrijednostima da se ne može shvatiti ni na jedan drugi način osim kao pokušaj direktne opstrukcije nadgledanja izbora za Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu od strane Rektorata Sveučilišta. Budući da navedena opstrukcija dolazi od strane istog tijela koje je imenovalo i izborna povjerenstva, smatramo da je Sveučilište prekoračivanjem svojih ovlasti dalo jasan signal o svojoj zainteresiranosti za izborni proces i brizi da izbori proteknu u demokratskom i transparentnom ozračju. Odlukom o neprihvatanju pravovremeno prijavljenih promatrača Sveučilište je ostvarilo grubu i nepopravljivu povredu izbornog procesa te zbog toga tražimo poništanje kompletnih izbora za Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu.

3. Neadekvatna i neprimjerena pohrana izbornog materijala

Opis događaja: Član Izbornog povjerenstva Filozofskog fakulteta u Zagrebu u petak 7. svibnja prema uputi iz Rektorata Sveučilišta u Zagrebu dostavio je birački materijal na Sveučilište i pritom primijetio zabrinjavajući broj propusta koji potpuno dovode u pitanje transparentnost izbora za Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu.

- a) Člankom 19. stavkom 10. Pravilnika predviđeno je da se cjelokupan birački materijal dostavlja Izbornom povjerenstvu Sveučilišta. U obavijesti Rektorata od 7. svibnja 2010. dekanatima sastavnica Sveučilišta u Zagrebu stoji da se materijal dostavlja u Pisarnicu Sveučilišta. Na Sveučilištu je, međutim, član Izbornog povjerenstva dobio uputu da materijal treba dostaviti Luciji Barjašić koja ni po kojoj osnovi nije osoba koja preuzima i čuva materijal u svojoj radnoj sobi.
- b) Po ulasku u radnu sobu Lucije Barjašić primijećena je jedna već dostavljena glasačka kutija koja nije bila propisno zapečaćena. Otvor na kutiji bio je nezapečaćen, što može omogućiti naknadno ubacivanje glasačkih listića.
- c) Glasačke listiće donijela je i studentica Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta. Način na koji je dostavila glasačke listiće bio je u potpunosti protivan bilo kojem načelu demokratskog izbora predstavnika. Iskorišteni listići nisu bili zapečaćeni niti na bilo koji drugi način osigurani, a od neiskorištenih listića bili su odijeljeni tek jednim listom papira. Sav je materijal dostavljen u običnoj otvorenoj kartonskoj kutiji.
- d) Iako je člankom 19. Pravilnika predviđeno da izborna povjerenstva sastavnica Izbornom povjerenstvu Sveučilišta dostavljaju cjelokupan birački materijal, sastavnica Filozofski fakultet (i sve ostale sastavnice s većim brojem studenata) to nije mogla učiniti jer Sveučilište nije osiguralo dostatan prostor. Sukladno tomu na Sveučilište su dostavljene samo glasačke kutije zapečaćene na takav način da nije moguće naknadno ubacivanje glasačkih listića. Neiskorišteni glasački listići vraćeni su na Filozofski fakultet i do daljnjega će se tamo nalaziti.

Obrazloženje: Prema svemu navedenom smatramo da izbori za Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu ne zadovoljavaju osnovne kriterije transparentnosti, a zbog mogućnosti za eventualnu manipulaciju biračkim materijalom nikako se ne može sa sigurnošću reći da su provedeni na način koji osigurava rezultate izbora sukladno stvarnoj i slobodnoj volji birača te stoga tražimo njihovo poništavanje.

4. Nedopustivo dug period provođenja izbora

Opis situacije: Prema Zakonu, izbori za Studentski zbor održavaju se u pravilu između 15. i 30. ožujka svake druge izborne godine. Iz potpuno nepoznatih razloga, rektor, koji po Zakonu raspisuje izbore, ignorirao je navedeni rok te je izbore raspisao za 5. i 6. svibnja 2010. godine. Međutim, zahvaljujući nepripremljenosti izbornih tijela, izbori na velikom broju fakulteta nisu bili provedeni zakazanog datuma ili su iz različitih razloga poništeni. Nepripremljenost i nezainteresiranost izbornih tijela uzrokovali su nastavak kaosa, tako da su se ponovljeni izbori održavali još 1. i 2. lipnja 2010., 15. i 16. prosinca 2010., 25. i 26. siječnja 2011. te 16. i 17. veljače 2011. godine. Prvi neslužbeni rezultati objavljeni su tek 18. veljače 2011. godine.

Obrazloženje: Prvi neslužbeni rezultati izbora za Studentski zbor Sveučilišta objavljeni su punih 9 mjeseci ili 289 dana nakon što je prvi student ubacio listić u glasačku kutiju. Cijelo to vrijeme glasačke su kutije stajale neadekvatno zapečaćene i neosigurane na nepoznatom mjestu, najvjerojatnije u zgradi Rektorata Sveučilišta. Nakon stajanja u zgradi Rektorata 289 dana (uključujući i godišnje odmore, vikende i blagdane), ne postoji nikakva garancija da su kutije i izborni materijali bez manipulacija dočekali trenutak prebrojavanja. Zbog svega navedenog, smatramo da je proces izbora koji je doveo do situacije da izbori traju više od 9 mjeseci i uz ogroman broj prigovora u tolikoj mjeri nedemokratičan da ne postoji niti jedno drugo moguće rješenje osim poništenja cjelokupnog izbornog postupka.

5. Promjena biračkog tijela tijekom provođenja izbora

Opis situacije: Izbori za Studentski zbor Sveučilišta počeli su se provoditi 5. svibnja 2010. godine. Tada su održani izbori na većini fakulteta. Međutim, na većem broju fakulteta (između ostalog i na Ekonomskom fakultetu, Muzičkoj akademiji, Šumarskom fakultetu i Pravnom fakultetu) izbori su provedeni tek u sljedećoj akademskoj godini 15. i 16. prosinca 2010., 25. i 26. siječnja 2011. te 16. i 17. veljače 2011. U međuvremenu se upisala i nova generacija studenata, a time se automatski promijenilo i biračko tijelo na tim fakultetima, odnosno na Sveučilištu.

Obrazloženje: Provođenje istih izbora tijekom dvije akademske godine problematično je iz cijelog niza razloga. Najznačajniji među njima je promjena biračkog tijela tijekom održavanja izbora. Na fakultetima koji su proveli izbore u akademskoj godini 2010./2011. (Pravnom, Ekonomskom, Šumarskom i Muzičkoj akademiji) pravo glasa imali su i studenti koji su tek te akademske godine upisali studij, dok na fakultetima koji su izbore proveli u akademskoj godini 2009./2010. u trenutku izbora novi studenti još nisu bili ni upisani. Time su studenti fakulteta koji su izbore proveli prošle akademske godine stavljeni u neravnopravan položaj sa studentima fakulteta na kojima su izbori provedeni ove akademske godine. Nepromjenjivost biračkog tijela i ravnopravnost svih studenata s istim statusom osnovni su preduvjeti demokratičnosti te su usađeni u temelje našeg pravnog sustava. Smatramo da su izbori na kojima su prekršeni navedeni principi automatizmom nelegitimni te stoga tražimo potpuno poništenje izbora za Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu.

NEPRAVILNOSTI ZABILJEŽENE PO SASTAVNICAMA

6. Nepravilnosti na Agronomskom fakultetu

Opis događaja: Na izborima za Studentski zbor Agronomskog fakulteta te za Studentski zbor Sveučilišta održanima 5. i 6. svibnja 2010. godine u prostorima Agronomskog fakulteta u Zagrebu promatrači okupljeni oko studentske inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) zabilježili su cijeli niz nepravilnosti:

1. Kandidat na izborima za Studentski zbor Sveučilišta Ivan Matić u više navrata je urgirao kod Izbornog povjerenstva i Biračkog odbora inzistirajući da Birački odbor udalji promatrače iz blizine biračkog mjesta. Time je kandidat na izborima vršio pritisak na izborna tijela, što dovodi u pitanje nepristranost izbornih tijela i predstavlja kršenje čl. 21. st. 1. Pravilnika koji propisuje da se kandidat na izborima ne smije zadržavati u blizini biračkog mjesta osim u trenutku glasovanja.
2. Predsjednik Izbornog povjerenstva Domagoj Kekez nalagao je promatračima udaljavanje s mjesta izbora zbog navodnog nedostatka odgovarajuće dokumentacije (iako su promatrači priložili dokaz da su pravovremeno najavili promatranje izbora). Usprkos inzistiranju promatrača da njihovo udaljavanje s biračkog mjesta bude uvedeno u zapisnik, predsjednik Izbornog povjerenstva to je bez valjanog obrazloženja odbio, što je kršenje čl. 19. st. 2. Pravilnika.
3. Prije udaljavanja s biračkog mjesta, promatrači su primijetili da su kutije neadekvatno zapečaćene i zaštićene – improvizirano zalijepljene selotejpom, bez voska, što ni na koji način nije moglo spriječiti možebitnu manipulaciju biračkim kutijama prije prebrojavanja glasova i što je u suprotnosti s čl. 18. st. 7. Pravilnika.

Obrazloženje: Smatramo da zbog svega navedenog nisu osigurani elementarni uvjeti transparentnosti izbora provedenih na Agronomskom fakultetu te da su opetovano kršeni čl. 15. Zakona, čl. 21. Pravilnika te cijeli niz akademskih normi. Agresivan odnos prema promatračima izbora dokaz je nedemokratskog duha koji je vladao na biralištu, a konstantno urgiranje kandidata na izborima kod Izbornog povjerenstva i Biračkog odbora dovodi u pitanje nepristranost izbornih tijela i dodatno pojačava sumnju u regularnost izbora. Stoga izbori na Agronomskom fakultetu ne mogu ni na koji način biti smatrani legitimnima te tražimo njihovo poništavanje.

7. Nepravilnosti na Kineziološkom fakultetu

Opis događaja: Promatrači okupljeni oko studentske inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) zabilježili su na izborima za Studentski zbor Sveučilišta 5. i 6. svibnja 2010. sljedeće nepravilnosti:

1. Promatrači su uočili da biračko mjesto nije adekvatno uređeno, odnosno da ne postoji prostor koji bi osiguravao privatnost glasanja nego se glasa na stolu uz biračke kutije, čime su prekršene odredbe čl. 2. st. 2. Pravilnika
2. Promatračima nije dozvoljeno nadgledanje prebrojavanja glasova koje se odvijalo iza zaključanih vrata bez prisutnosti članova nastavnog osoblja, čime je prekršen čl. 21. st. 2. Pravilnika.
3. Uočeno je kako Birački odbor nije upućen u proceduru provođenja izbora. Na pitanje promatrača na kraju prvog izbornog dana gdje će kutije biti čuvane preko noći, član Biračkog odbora izjavljuje da „ne zna“, a na pitanje hoće li barem biti pod ključem odgovara „valjda“. To je u izravnoj suprotnosti s odredbama čl. 18. st. 7. Pravilnika koji propisuje da je za čuvanje kutija između prvog i drugog izbornog dana osobno zadužen dekan Kineziološkog fakulteta.

Obrazloženje: Smatramo da zbog navedenih propusta i kršenja izborne procedure izbori na Kineziološkom fakultetu ne zadovoljavaju demokratske norme propisane zakonom te tražimo njihovo poništavanje.

8. Nepravilnosti na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu

Opis događaja: Promatrači okupljeni oko studentske inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) zabilježili su nekoliko nepravilnosti na Farmaceutskom fakultetu tijekom glasanja održanog 5. i 6. svibnja 2010.:

- a) Promatračima je zaštitar zabranio ulaz u prostore Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta. Na inzistiranje promatrača, do njih je došla tajnica fakulteta koja je također promatračima objašnjavala da bez valjane potvrde ne mogu nadgledati izbore. Dokaz da su promatrači na vrijeme najavili promatranje tajnica fakulteta nije prihvatila, čime je na promatrače prebacila evidentan propust Izbornog povjerenstva Sveučilišta koje se nije u propisanom roku očitovalo o zahtjevu za promatranje izbora.
- b) Premda postoje ograđena biračka mjesta koja osiguravaju tajnost glasanja, velik dio glasača je ispunjavao izborne listiće na stolu, često i zajednički u društvu kolega, na što Birački odbor nije uopće reagirao. Time je grubo prekršen čl. 2. st. 2. Pravilnika koji jamči privatnost glasanja i samostalnost u odlučivanju kandidata.

Obrazloženje: Smatramo da sprečavanju pristupa studenata prostorima bilo koje sastavnice Sveučilišta od strane zaštitara ne bi smjelo biti mjesta u akademskoj zajednici, tim više što su fakulteti javne ustanove. Strukturna pogreška Izbornog povjerenstva Sveučilišta, koje je propustilo pravovremeno izdati potvrde najavljenim promatračima i time onemogućilo nepristrano nadgledanje izbora, u kombinaciji s gore navedenim dovoljan je razlog da se izbori za studentske zborove sastavnice i Sveučilišta provedeni na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu proglašene nevažećima.

9. Nepravilnosti na Fakultetu strojarstva i brodogradnje

Opis događaja: Promatrači okupljeni oko studentske inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) zabilježili su na izborima 5. i 6. svibnja 2010. godine održanima u prostorima FSB-a u Zagrebu sljedeće nepravilnosti:

- a) Na biračkom mjestu nije postojao prostor koji bi osiguravao privatnost glasanja. Birači su često sjedili zajedno i pričali tijekom glasanja, na što Birački odbor nije reagirao. Time je povrijeđen čl. 2 st. 2. Pravilnika
- b) Kod više birača su primijećeni tiskani listići s rednim brojem kandidata jedne od kandidacijskih lista za koje se preporučuje glasati. Time su grubo prekršene odredbe čl. 2. st. 2 Pravilnika koji jamči da „izbori moraju biti provedeni na način koji osigurava rezultate izbora sukladno stvarnoj i slobodnoj volji birača“ te čl. 13. st. 3. Pravilnika koji propisuje da je na dan izbora zabranjena promidžba kandidata.
- c) Promatrači su prisilno udaljeni iz blizine biračkog mjesta oko 13h prvog izbornog dana, nakon čega više nisu bili u mogućnosti nadgledati izbore na FSB-u niti zabilježiti (eventualne) dodatne propuste u izbornoj proceduri

Obrazloženje: Smatramo da zbog svega navedenog izbori za Studentske zborove sastavnice i Sveučilišta provedeni na FSB-u bez nazočnosti promatrača i uz očitu promidžbu jedne kandidacijske liste ne zadovoljavaju elementarne kriterije transparentnosti i ne mogu ni na koji način biti smatrani legitimnima te zbog toga tražimo njihovo poništavanje.

10. Nepravilnosti na Geodetskom fakultetu

Opis događaja: Promatrači okupljeni oko studentske inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) zabilježili su cijeli niz nepravilnosti na izborima održanima 5. i 6. svibnja 2010. godine u prostorima Geodetskog fakulteta u Zagrebu:

- a) Biračka mjesta bila su neadekvatno opremljena, nije postojao prostor u kojemu bi glasači mogli nenadzirano ispuniti svoj glasački listić, već su se listići ispunjavali za stolom uz biračke kutije ili, u slučaju gužve, čak i na samim glasačkim kutijama, čime je grubo prekršen čl. 2 st. 2 Pravilnika.
- b) Promatrači su u više navrata zabilježili i poticanje na glasanje za određene kandidate od strane Biračkog odbora i Izbornog povjerenstva, što je također u suprotnosti s odredbama čl. 2. st. 2. te čl. 13. st. 3. Pravilnika.
- c) Na ulazu na Fakultet nije postojala obavijest koja bi ukazivala studentima na održavanje izbora niti na lokaciju biračkog mjesta koje se nalazilo na prvom katu u auli ispred dekanata, što je utjecalo na transparentnost izbora.
- d) Članica Biračkog odbora drugog je izbornog dana ponudila glasačke listiće i glasanje promatračima bez prethodne provjere jesu li studenti Geodetskog fakulteta i nalaze li se na glasačkom popisu, kako je propisano čl. 18. st. 4. Pravilnika.
- e) Promatračima je onemogućeno prisustvovanje prebrojavanju glasova, tako da ne postoji neovisna potvrda da je postupak prebrojavanja prošao u skladu s demokratskim načelima, čime je prekršen čl. 21. st. 2. Pravilnika.
- f) Na kraju prvog izbornog dana biračke kutije nisu povjerene na čuvanje čelniku sastavnice kako je propisano čl. 18. st. 7. Pravilnika, čime je otvorena mogućnost pristupa kutijama i možebitna manipulacija tijekom noći između prvog i drugog izbornog dana.

Obrazloženje: Smatramo da zbog svega navedenog izbori za Studentske zborove sastavnice i Sveučilišta provedeni na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ne zadovoljavaju elementarne kriterije transparentnosti i ne mogu ni na koji način biti smatrani legitimnima te zbog toga tražimo njihovo poništavanje.

11. Nepravilnosti na Građevinskom fakultetu

Promatrači okupljeni oko studentske inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) zabilježili su cijeli niz nepravilnosti na izborima održanima 5. i 6. svibnja 2010. godine u prostorima Građevinskog fakulteta u Zagrebu:

- a) Biračka mjesta su bila neadekvatno opremljena; nije postojao prostor u kojemu bi glasači mogli nenadzirano ispuniti svoj glasački listić, nego su se listići ispunjavali na stolu pred Biračkim odborom, pa čak i na samim glasačkim kutijama, što znači da nisu postojali uvjeti za tajnost glasanja zajamčeni čl. 2. st. 2. Pravilnika
- b) Glasачke kutije su bile improvizirane i nepropisno zapečaćene, što je u suprotnosti s čl. 18. st. 7. Pravilnika.
- c) Promatrači su u više navrata zabilježili i poticanje na glasanje za određene kandidate od strane više osoba koje su se zadržavale u okolini biračkog mjesta, a u jednom je slučaju čak zabilježeno da jedna od tih osoba samostalno zaokružuje imena na listiću umjesto glasača. Na sve te slučajeve Birački odbor nije reagirao, što je grubo kršenje čl. 2. st. 2. te čl. 13. st. 3. Pravilnika .
- d) Birački odbor na kraju prvog izbornog dana odbija prebrojiti neispunjene glasačke listiće, čime postaje nemoguće utvrditi odgovara li broj ubačenih glasačkih listića broju glasača koji su pristupili glasanju.
- e) Legenda s popisom organizacija koje podržavaju pojedine kandidate na sveučilišnoj listi nije bila izvješena na vidljivom mjestu u blizini birališta, čime je biračima uskraćena informacija koje udruge podržavaju pojedine kandidate.

Obrazloženje: Smatramo da zbog svega navedenog izbori za Studentske zborove sastavnice i Sveučilišta koji su provedeni na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ne zadovoljavaju elementarne kriterije transparentnosti, ne mogu ni na koji način biti smatrani legitimnima te zbog toga tražimo njihovo poništavanje.

12. Nepravilnosti na Medicinskom fakultetu

Opis događaja: Promatrači okupljeni oko studentske inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) zabilježili su cijeli niz nepravilnosti na izborima održanima 5. i 6. svibnja 2010. godine u prostorima Medicinskog fakulteta u Zagrebu:

- a) 5. svibnja 2010. aktualni predsjednik Studentskog zbora MEF-a i kandidat na izborima za Studentski zbor MEF-a Danko Relić glasao je prije službenog otvaranja birališta u 8:00, u vrijeme dok izborna kutija još nije bila zapečaćena.
- b) Aktualni predsjednik SZMEF-a i kandidat na izborima Danko Relić te kandidat za SZ Sveučilišta Ivan Domazet učestalo su kršili odredbe čl. 21. st. 1. Pravilnika boraveći na prostoru birališta, čime su aktivno utjecali na birače.
- c) Prvog izbornog dana oko 11 sati član Biračkog odbora iznio je glasački listić s biračkog mjesta, što je u suprotnosti s odredbama čl. 18. st. 2. Pravilnika.
- d) U više su navrata biračima u prostoru Medicinskog fakulteta bili dijeljeni papirići s rednim brojevima kandidata jedne od kandidacijskih lista, čime su grubo prekršeni čl. 2. st. 2 Pravilnika koji jamči da „izbori moraju biti provedeni na način koji osigurava rezultate izbora sukladno stvarnoj i slobodnoj volji birača“ te čl. 13. st. 3. Pravilnika koji propisuje da je na dan izbora zabranjena promidžba kandidata.
- e) Na kraju prvog izbornog dana kutije su zapečaćene na neadekvatan način (bez upotrebe voska), tako da nije moguće ustvrditi da su kutije u identičnom stanju otpečaćene početkom drugog izbornog dana, što je u suprotnosti s čl. 18. st. 7. Pravilnika.
- f) Drugog izbornog dana biračke kutije preseljene su na drugu lokaciju (sa Šalate u KBC Rebro), čime su prekršene odredbe čl. 5. st. 3. Pravilnika.
- g) U barem jednom navratu zabilježeno je da Birački odbor omogućuje glasanje studentu bez prethodnog utvrđivanja identiteta (predočavanja odgovarajućeg identifikacijskog dokumenta) kako je propisano čl. 18. st. 4. Pravilnika.
- h) Drugog izbornog dana (6. svibnja) u 17:25 sati na biračkom mjestu zatečen je samo jedan član Biračkog odbora, što je u suprotnosti s čl. 18. st. 2. Pravilnika.
- i) Drugog izbornog dana (6. svibnja) kandidat za SZ Sveučilišta Ivan Domazet zajedno s Biračkim odborom odnosi izborni materijal s biračkog mjesta na mjesto prebrojavanja glasova. Izborni materijal prevozi se automobilom u kojem se nalaze samo Birački odbor i kandidat na izborima, bez prisutnosti Izbornog povjerenstva ili nepristranih promatrača. Time se dovodi u pitanje nepristranost Biračkog odbora i otvara mogućnost malverzacija prilikom prijevoza izbornog materijala i prebrojavanja glasova bez nadzora neovisnog tijela.

Obrazloženje: Smatramo da zbog svega navedenog izbori za Studentske zborove sastavnice i Sveučilišta provedeni na Medicinskom fakultetu ne zadovoljavaju elementarne kriterije transparentnosti i ne mogu ni na koji način biti smatrani legitimnima te zbog toga tražimo njihovo poništavanje.

13. Nepravilnosti na Prometnom fakultetu

Opis događaja: Prvog izbornog dana, 5. svibnja 2010., promatrač je stigao na izborno mjesto na Fakultetu prometnih znanosti u 18:45 i tamo nije zatekao niti Izorno povjerenstvo niti biračke kutije. Time je prekršen čl. 5. st. 2. Pravilnika te odluka rektora Sveučilišta u Zagrebu o raspisivanju izbora, prema kojoj su se izbori na svim biračkim mjestima trebali održavati od 8:00 do 20:00.

Obrazloženje: Skraćivanjem vremena izbora onemogućeno je iskazivanje demokratske volje birača te zbog toga smatramo da bi izbore za studentske zborove sastavnice i Sveučilišta provedene na Fakultetu prometnih znanosti u Zagrebu trebalo poništiti.

14. Nepravilnosti na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu

Opis događaja: Promatrači okupljeni oko studentske inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) zabilježili su cijeli niz nepravilnosti na izborima održanima 5. i 6. svibnja 2010. godine u prostorima Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta u Zagrebu:

- a) Prilikom otvaranja biračkog mjesta i prebrojavanja glasačkih listića ustanovljen je višak od 67 listića u odnosu na broj birača na popisu.
- b) Na kraju prvog izbornog dana biračke kutije nisu povjerene na čuvanje čelniku sastavnice kako je propisano čl. 18. st. 7. Pravilnika, čime je otvorena mogućnost pristupa kutijama i možebitna manipulacija tijekom noći između prvog i drugog izbornog dana.
- c) Na početku drugog izbornog dana popis birača nije se nalazio među izbornim materijalom, već je nađen ispod stola na biračkom mjestu.
- j) Promatrači su u više navrata primijetili da se nekoliko kandidata na izborima duže vrijeme zadržava na prostoru biračkog mjesta, a u jednom je slučaju kandidat komunicirao s biračem i pokazao mu gdje su točno kandidati koje treba zaokružiti, čime su grubo prekršeni čl. 2. st. 2. Pravilnika koji jamči da „izbori moraju biti provedeni na način koji osigurava rezultate izbora sukladno stvarnoj i slobodnoj volji birača“ te čl. 13. st. 3. Pravilnika koji propisuje da je na dan izbora zabranjena promidžba kandidata.
- d) Članovi Biračkog odbora su ignorirali i agresivnom retorikom odbijali ukazivanja promatrača na uočene nepravilnosti, čime su prekršene odredbe čl. 19. st. 2. Pravilnika
- e) U više navrata je uočeno da je Birački odbor dopustio glasanje studentima bez predocjenja odgovarajućeg identifikacijskog dokumenta, što je grubo kršenje čl. 18. st. 4. Pravilnika.
- f) Biračka mjesta bila su neadekvatno opremljena i nije postojao prostor u kojemu bi glasači mogli nenadzirano ispuniti svoj glasački listić, čime je grubo prekršen čl. 2 st. 2. Pravilnika.
- g) Birački odbor nije reagirao na slučaj pri kojemu je student nadgledao glasanje studentice te po završetku uzeo njezine listiće i sam ih ubacio u glasačku kutiju, čime je prekršen čl. 18 st. 5. Pravilnika.
- h) Po zatvaranju birališta Birački odbor je u dva navrata prekršio Pravilnik: prvo nije odmah pristupio prebrojavanju glasova nego je prebrojavanje glasova odgodio za sljedeći dan, čime su prekršene odredbe čl. 19. st. 1. Pravilnika, a osim toga, kutiju zapečaćenu žigom Studentskog zbora Birački odbor predao je portiru na čuvanje, čime je prekršio čl. 18. st. 7. Pravilnika.

Obrazloženje: Smatramo da zbog svega navedenog izbori za Studentske zborove sastavnice i Sveučilišta provedeni na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ne zadovoljavaju elementarne kriterije transparentnosti i ne mogu ni na koji način biti smatrani legitimnima te zbog toga tražimo njihovo poništavanje.

15. Nepravilnosti na Učiteljskom fakultetu

Opis događaja: Prvog izbornog dana, 5. svibnja 2010., promatrač je stigao na izorno mjesto na Učiteljskom fakultetu u 19:00 i tamo nije zatekao niti Izorno povjerenstvo niti biračke kutije. Time je prekršen čl. 5. st. 2. Pravilnika te odluka rektora Sveučilišta u Zagrebu o raspisivanju izbora prema kojoj su se izbori na svim biračkim mjestima trebali održavati od 8:00 do 20:00.

Obrazloženje: Skraćivanjem vremena izbora onemogućeno je iskazivanje demokratske volje birača te zbog toga smatramo da bi izbore za studentske zborove sastavnice i Sveučilišta provedene na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu trebalo poništiti.

16. Nepravilnosti na Veterinarskom fakultetu

Opis događaja: Promatrači okupljeni oko studentske inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) zabilježili su sljedeće nepravilnosti na izborima održanima 5. i 6. svibnja 2010. godine u prostorima Veterinarskog fakulteta u Zagrebu:

- a) Prvog izbornog dana, 5. svibnja 2010., promatrači su utvrdili da je biračko mjesto bilo otvoreno od 9:00 do 19:00. Time je prekršen čl. 5. st. 2. Pravilnika te odluka rektora Sveučilišta u Zagrebu o raspisivanju izbora, prema kojoj su se izbori na svim biračkim mjestima trebali održavati od 8:00 do 20:00. Skraćivanjem vremena izbora onemogućeno je iskazivanje demokratske volje birača.
- b) U privremenim rezultatima izbora objavljenima na internetskim stranicama Veterinarskog fakulteta: <http://www.vef.hr/obavijesti/ref/20100507110755-46-25.pdf> stoji da je rok za prigovore na rezultate izbora do 10. svibnja, što je samo jedan radni dan nakon objave rezultata izbora, čime se krše odredbe čl. 19. st. 8. Pravilnika kojim je propisan rok za prigovore od 8 radnih dana nakon dana objave privremenih rezultata.

Obrazloženje: Iz navedenog zaključujemo da je Izorno povjerenstvo bilo potpuno neupućeno u izbornu proceduru i samim time nije moglo osigurati regularne izbore za studentske zborove sastavnice i Sveučilišta na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu te stoga smatramo da bi izbore trebalo poništiti.

17. Rješenje o odbijanju žalbe na izbore provedene na Građevinskom fakultetu

Opis događaja: Studenti okupljeni oko inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) nadgledali su izbore za Studentski zbor Sveučilišta te izbore za Studentski zbor Građevinskog fakulteta koji su bili provedeni na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 5. i 6. svibnja 2010. godine. Tom prilikom uočene su nepravilnosti na izborima, o čemu je pravodobno upućen prigovor Povjerenstvu za prigovore Građevinskog fakulteta. U rješenju tog prigovora Povjerenstvo za prigovore Građevinskog fakulteta prigovor odbacuje kao neosnovan.

U rješenju, nažalost, Povjerenstvo za prigovore Građevinskog fakulteta zanemaruje sadržaj prigovora i pokušava obrazlaganjem pravne forme opravdati odbacivanje prigovora. Međutim, činjenice ne govore u prilog obrazloženju ponuđenom od strane Povjerenstva.

Obrazloženje: Primjerice, Povjerenstvo navodi da „biračko mjesto odgovara uvjetima iz Pravilnika“ te da „su se na istom mjestu već održavali izbori za studentski zbor“. Činjenica je da na izbornom mjestu nije postojao ograđen prostor za glasanje, što je osnovni preduvjet da bi se izbori mogli smatrati tajnima, a samim time i da bi se biračima adekvatno osigurala sloboda samostalnog odlučivanja. Budući da taj osnovni preduvjet nije bio zadovoljen, nejasno nam je što Povjerenstvo podrazumijeva pod „zadovoljavanjem uvjeta iz Pravilnika“, ali u svakom slučaju tajnost glasanja zajamčena čl. 2. st. 2. Pravilnika nije bila osigurana. Argument održavanja prijašnjih izbora na istom mjestu i pod istim uvjetima više dovodi u sumnju rezultate i proceduru provedenu na tim izborima nego što legitimira stanje zatečeno na izborima 5. i 6. svibnja.

Također, u rješenju prigovora Povjerenstvo odbacuje tvrdnju promatrača da su pojedini birači bili navođeni na glasanje za određene kandidate argumentom da predsjednik Biračkog odbora nije dobio niti jednu pritužbu na takvo ponašanje. Taj argument je problematičan ponajprije zbog toga što su promatrači u prigovoru naveli da Birački odbor nije reagirao niti na jedan od tih slučajeva, čime je evidentno da je Birački odbor aktivno ili pasivno podržavao taj način ponašanja i čime se dovodi u pitanje nepristranost Biračkog odbora, a samim time i vjerodostojnost izjave predsjednika Biračkog odbora. Koji god da su motivi, zabilježeno ponašanje grubo krši čl. 2. st. 2. te čl. 13. st. 3. Pravilnika, što predstavlja težu povredu izbornog procesa.

Nadalje, u rješenju Povjerenstvo navodi da su izborne kutije na kraju prvog izbornog dana bile zapečaćene, ne navodeći pritom na koji način. Stoga i dalje ostaje primjedba promatrača da su kutije bile zapečaćene na neadekvatan način koji nije mogao garantirati sprečavanje možebitne manipulacije kutijama.

U rješenju Povjerenstvo priznaje da legenda s popisom kandidata nije bila pravodobno izvješena na biračkom mjestu, čime su birači koji su glasali prije izvješavanja liste bili uskraćeni za ključnu informaciju o kandidatima, nisu mogli na zadovoljavajući način izraziti svoju biračku volju te su dovedeni u neravnopravan položaj s drugim biračima.

Na kraju svog rješenja Povjerenstvo navodi da na njegovu odluku ne postoji pravo žalbe, što nije točno budući da čl. 19. st. 10. omogućuje žalbu Povjerenstvu za prigovore Sveučilišta, a

osim toga postoji i redovan sudski put kojim se mogu osporavati odluke bilo kojeg formalnog tijela, pa tako i Povjerenstva.

Zbog svega navedenog smatramo da je Povjerenstvo za prigovore Građevinskog fakulteta pokazalo elementarno nerazumijevanje demokratskih izbornih normi i intencije Pravilnika te tražimo poništavanje izbora na Građevinskom fakultetu.

18. Rješenje o odbijanju žalbe na izbore provedene na Medicinskom fakultetu

Opis događaja: Studenti okupljeni oko inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) nadgledali su izbore za Studentski zbor Sveučilište te izbore za Studentski zbor Medicinskog fakulteta koji su bili provedeni na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 5. i 6. svibnja 2010. godine. Tom prilikom uočene su mnogobrojne nepravilnosti na izborima, o čemu je pravodobno upućen prigovor Povjerenstvu za prigovore Medicinskog fakulteta. U rješenju tog prigovora Povjerenstvo za prigovore Medicinskog fakulteta prigovor odbacuje kao neosnovan.

Svoje rješenje, međutim, Povjerenstvo za prigovore Medicinskog fakulteta iznosi selektivno i u većem broju točaka paušalno, bez odgovarajuće argumentacije.

Obrazloženje: Cijelo svoje obrazloženje Povjerenstvo za prigovore temelji na postavci da se nepravilnosti navedene u prigovoru SONG-a i ostalih udruga nisu dogodile, pritom potpuno ignorirajući izjave devetero studenata koji su im osobno svjedočili. Sve svoje nalaze Povjerenstvo za prigovore temelji na zapisniku Biračkog odbora i očitovanju Izbornog povjerenstva, koji su zapravo i u prvom trenutku bili odgovorni za zabilježene propuste. Na vrlo konkretne navode promatrača u prigovoru, Povjerenstvo za prigovore Medicinskog fakulteta daje općenite komentare, ne navodeći izvore na kojima se argumentacija temelji.

Nadalje, neke od važnijih točaka prigovora Povjerenstvo za prigovore uopće ne razmatra, iako o njima **postoje materijalni dokazi** u obliku fotografija i video snimaka. Primjerice, prigovor da su se studentima prije glasanja dijelili listići s rednim brojevima kandidata jedne kandidacijske liste Povjerenstvo za prigovore uopće ne spominje, kao ni činjenicu da su u potpunoj suprotnosti s odredbama čl. 5. st. 3. Pravilnika izborne kutije sljedećeg izbornog dana preseljene na potpuno novu lokaciju.

Iz gore navedenog može se zaključiti da Povjerenstvo za prigovore Medicinskog fakulteta nije na odgovarajući i nedvojben način utvrdilo činjenično stanje, što nam ne ostavlja drugu mogućnost nego da izrazimo duboku sumnju u kvalitetu njegova rada, kao i rada Izbornog povjerenstva Medicinskog fakulteta, te na višoj instanci zatražimo poništavanje izbora na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

19. Rješenje o odbijanju žalbe na izbore provedene na Učiteljskom fakultetu

Opis događaja: Studenti okupljeni oko inicijative SONG (Studenti organizirano nadgledaju glasanje) nadgledali su izbore za Studentski zbor Sveučilišta te izbore za Studentski zbor Učiteljskog fakulteta koji su bili provedeni na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 5. i 6. svibnja 2010. godine. Tom prilikom uočene su nepravilnosti na izborima, o čemu je pravodobno upućen prigovor Povjerenstvu za prigovore Učiteljskog fakulteta. U rješenju tog prigovora Povjerenstvo za prigovore Učiteljskog fakulteta prigovor odbacuje kao neosnovan.

U rješenju, međutim, Povjerenstvo za prigovore Učiteljskog fakulteta uopće ne razmatra navode navedene u prigovoru, već rješenje temelji na tezi da podnositelji prigovora nisu bili ovlašteni promatrači i time nemaju pravo podnošenja prigovora, što nije točno.

Obrazloženje: Čl. 19. st. 8. Pravilnika navodi:

(8) Protiv privremenih rezultata izbora svaki student Sveučilišta i svaka studentska organizacija mogu podnijeti obrazloženi prigovor do isteka 8 radnih dana od dana objavljivanja privremenih rezultata izbora. Prigovor se u pisanom obliku podnosi izbornom povjerenstvu sastavnice koji ga, zajedno s cjelokupnim izbornim materijalom dostavlja povjerenstvu za prigovore. Povjerenstvo za prigovore odlučuje o prigovoru u roku 3 radna dana. Povjerenstvo za prigovore će rješenjem nepravovremeni prigovor ili prigovor podnesen od neovlaštene osobe odbaciti, a neosnovani odbiti. Ako je prigovor osnovan, Povjerenstvo za prigovore će naložiti otklanjanje nepravilnosti ili poništiti izbore i o tome obavijestiti čelnika sastavnice radi ponavljanja izbora.

Sukladno tome, svaki student i svaka studentska organizacija – neovisno o statusu promatrača – ima pravo ulaganja prigovora odgovarajućem povjerenstvu za prigovore, tako da je argumentacija rješenja Povjerenstva za prigovore Učiteljskog fakulteta potpuno neutemeljena i pokazuje zabrinjavajuću razinu nepoznavanja izbornih propisa od strane izbornih tijela.

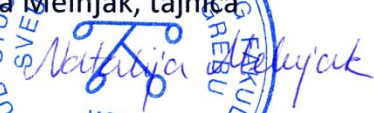
Time je dovedena u pitanje cjelokupna procedura provođenja izbora za Studentski zbor na Učiteljskom fakultetu, pa iz tog razloga, kao i zbog elemenata navedenih u prvobitnom prigovoru, smatramo da je jedino adekvatno demokratsko rješenje ponišćavanje izbora na Učiteljskom fakultetu.

Zaključak: Na temelju svega iznesenog u ovom prigovoru, smatramo da je jedino moguće rješenje potpuno poništenje izbora za Studentski zbor Sveučilišta održanih u proteklih 9 mjeseci. Štoviše, smatramo da je trenutno stanje neodrživo te da je nužno provesti nepristranu i neovisnu analizu kako bi se identificirali uzroci zbog kojih su izbori završili potpunim kolapsom. Na temelju te analize mislimo da je potrebno otvoriti širu javnu raspravu unutar akademske zajednice kojom bi se omogućilo repozicioniranje i restrukturiranje studentskog predstavljanja na Sveučilištu s ciljem uvođenja transparentnog i demokratskog modela koji bi na najbolji mogući način zastupao interese studenata u sustavu visokog obrazovanja.

U Zagrebu 23. veljače 2011.

Klub studenata Filozofskog fakulteta

Natalija Melnjak, tajnica

Klub studenata antropologije „Anthropos“

Dorian Vahtar, predsjednik

U prilogu:

1. Kopija molbe inicijative SONG za nadgledanje izbora urudžbirane 27. travnja 2010.

Dostaviti:

1. Povjerenstvo za prigovore Sveučilišta
2. Izorno povjerenstvo Sveučilišta
3. Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš, rektor Sveučilišta u Zagrebu
4. Dr. sc. Radovan Fuchs, ministar znanosti, obrazovanja i športa
5. Članovi Senata Sveučilišta u Zagrebu
6. Odbor za statutarna pitanja Sveučilišta u Zagrebu